

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukainen päätös koskien rauhoitetun lintulajin pesien hävittämistä ja pesinnän häirintää

1 Hakija

Asunto Oy Tampereen Suvantopuisto

2 Asia

Lupahakemus kalalokin pesien hävittämiseen palvelutalon alueelta kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi 1.4.–28.6. välisenä aikana vuosina 2026–2028 Tampereella, Pirkanmaalla.

3 Hakemus

Hakija hakee lupaa kalalokin (*Larus canus*) pesien hävittämiseen 1.4.–28.6. välisenä aikana vuosina 2026–2028 kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi Asunto Oy Tampereen Suvantopuiston kiinteistöllä.

Taloyhtiössä toimii seniori- ja palvelutalo, jonka asukkaat ovat huonokuntoisia ja joiden liikkuminen on rajoittunutta. Pesintäaikana asukkaiden ulkoilu on vaikeaa ja vaarallista, kun pesiä puolustavat kalalokit hyökkäävät puolustuskyvyttömiä vanhusten päälle. Käytännössä lokit rajoittavat sisäpihan käyttöä ja sisäänkäynnin läpi kulkemista pesimäajalla, eikä asukkailla ole vaihtoehtoisia kulkureittejä talosta. Hakija on tästä syystä estänyt kalalokkeja pesimästä hävittämällä niiden pesiä taloyhtiön pihalla ja matalilla katoilla aikaisempien poikkeuslupien (VARELY/213/2025, VARELY/429/2024, VARELY/1608/2021, VARELY/3666/2020 ja VARELY/2430/2020) nojalla. Ongelma on toistuva ko. kiinteistöllä, minkä vuoksi hakija hakee lupaa kalalokkien pesien hävittämiseen kolmeksi vuodeksi. Lupaa ei haeta munien tai poikasten hävittämiseen, sillä hakija on aikaisemmin pystynyt estämään kalalokkien pesintää ennen kuin linnut ovat ehtineet munimaan.

Hakija on pyrkinyt ennaltaehkäisemään kalalokkien pesintää asentamalla lintupiikkejä pesintään soveltuviin kohtiin kattoa, mutta koko kattoa ei ole käytännöllistä tai kohtuullista piikittää. Lisäksi hakija on käyttänyt haukkapelottimia, Rentokilin karkotuslaitetta sekä poistanut kukkaruukkuja ja muita pesintään sopivia alustoja pihalta kuitenkin tuloksetta. Koska em. toimenpiteet eivät ole estäneet kalalokkeja pesimästä kiinteistöllä, hakee hakija jatkolupaa pesien hävittämiseen. Lupaa haetaan pesien hävittämiseen, sillä seniori- ja palvelutalo sijaitsee ruutukaavoitetulla ja tiiviisti rakennetulla alueella, jonka läheisyydessä ei tästä syystä löydy paikkoja, jonne pesät voisi siirtää ilman, että kalalokkien aiheuttama turvallisuusuhka siirtyisi myös. Hävitettävien pesien määrää hakija ei pysty arvioimaan ennakkoon, mutta aiempien poikkeuslupien nojalla hakija on hävittänyt alle kymmenen kalalokin pesää vuosittain. Esimerkiksi vuonna 2025 hakija hävitti yhteensä viisi kalalokin pesää. Pesien

hävittäminen ei häiritse muiden lintulajien pesintää, koska muita lajeja ei ole havaittu pesivän kiinteistöllä.

4 Määräykset, joita hakemus koskee

Kalalokki on luonnonsuojelulain (9/2023) 69 §:n nojalla rauhoitettu.

Luonnonsuojelulain 70 §:n mukaan rauhoitettujen eläinlajien pesien sekä munien ja yksilöiden muiden kehitysasteiden ottaminen haltuun, siirtäminen toiseen paikkaan tai muu tahallinen vahingoittaminen on kielletty. Lisäksi luonnonsuojelulain 70 § kieltää rauhoitettujen eläinlajien tahallisen häirinnän, erityisesti eläinten lisääntymisaikana, tärkeillä muutonaikaisilla levähdysalueilla tai muuten lajien elämänkierron kannalta tärkeillä alueilla.

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukaan ELY-keskus voi myöntää luvan poiketa kielloista, jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole, mm. kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Poikkeuksesta ei saa olla haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle.

5 Päätös ja lupaehdot

Lupa- ja valvontavirasto myöntää hakijalle luvan häiritä kalalokin pesintää ja hävittää kalalokin pesiä alla luetelluin ehdoin.

1. Lupa on voimassa ajalla 1.4.–28.6. vuosina 2026–2028 Asunto Oy Tampereen Suvantopuiston kiinteistöllä.
2. Kalalokkien pesintä on pyrittävä ennaltaehkäisemään ennen pesinnän alkamista ja pesinnän aikaisessa vaiheessa aktiivisten ja passiivisten häirintä- ja karkotusmenetelmien avulla. Lupa-alueella tulee liikkua mahdollisimman usein kalalokkeja karkottaen. Tunnetuilla pesäpaikoilla voi käyttää esim. tuligeelejä, sähkökiskoa, magneettikenttiä, lippusiimoja, pressusteitä, harsoa, verkkoja sekä erilaisia pelotteita kalalokkien pesinnän estämiseksi. Häirintä- ja karkotusmenetelmiä tulee jatkuvasti ylläpitää ja kehittää.
3. Mikäli kalalokkeja em. toimista huolimatta pyrkii pesimään lupa-alueella, saa tällä luvalla hävittää kaikki kalalokkien rakenteilla olevat pesärakennelmat ja pesät. Munia tai poikasia ei saa hävittää.
4. Hakija vastaa siitä, että kaikki luvan mukaisiin toimenpiteisiin osallistuvat henkilöt noudattavat tämän luvan ehtoja.
5. Tämä lupa tai sen kopio on oltava mukana toimenpiteitä tehtäessä (esim. puhelimesta) ja pyydettyessä lupa on esitettävä.
6. Hakija vastaa tarvittaessa yhteydenpidosta muihin viranomaisiin.
7. Lupa- ja valvontavirasto valvoo lupaehtojen noudattamista. Luvan valvonnan yhteydessä voidaan tarvittaessa tehdä tarkastuksia.

8. Luvan käytöstä tulee raportoida vuosittain 31.12. mennessä. Luvan mukainen raportointivelvollisuus on voimassa 31.12.2028 asti. Raportti toimitetaan Lupa- ja valvontaviraston kirjaamoon (kirjaamo@lvv.fi) päätöksen asianumerolla LVV-U/37629/2026 varustettuna. Raportista tulee ilmetä milloin ja kuinka monta pesää on hävitetty. Lisäksi on raportoitava miten kalalokkien pesinnän ennaltaehkäisemistä ja karkotusta on pyritty kehittämään sekä millainen vaikutus näillä toimilla on ollut kalalokkien pesintään alueella. Yhteenvedon perusteella voidaan arvioida toimien vaikutusta kalalokkien aiheuttamiin ongelmiin.

6 Perustelut

Hakemus täyttää luonnonsuojelulain 83 §:n ehdot ja poikkeuslupa voidaan myöntää kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi.

Kalalokit ovat useiden vuosien ajan vaarantaneet seniori- ja palvelutalon asukkaiden sekä muiden kiinteistössä vierailevien ihmisten terveyttä ja turvallisuutta aggressiivisella puolustuskäyttäytymisellään pesimäaikana.

Asiaan ei ole osoitettavissa muuta tyydyttävää ratkaisua, sillä kalalokin pesintää ei ole kiinteistön laajuuden vuoksi mahdollista tai kohtuullista ennaltaehkäistä kokonaan esim. passiivisia karkotusvälineitä käyttämällä. Kiinteistön sisäpihaa ei ole myöskään mahdollista tai kohtuullista sulkea pesimäajaksi, koska kiinteistöön ei ole muita virallisia sisäänkäyntejä.

Hakijalle myönnetään tästä syystä jatkolupa kalalokin pesinnän häiritsemiseen ja pesien hävittämiseen 1.4.–28.6. väliseksi ajaksi vuosina 2026–2028. Lupaehtojen mukaisesti kalalokkien pesintää tulee ensisijaisesti yritettävä ennaltaehkäistä ja mikäli kalalokit asettuvat tästä huolimatta pesimään kiinteistölle, saa tällä luvalla hävittää kalalokin pesiä. Vuoden 2028 jälkeen voidaan arvioida uuden poikkeusluvan tarvetta.

Kalalokkien pesinnän estäminen esim. pesiä hävittämällä ei arvioida vaarantavan kalalokin suotuisaa suojelutasoa. Lupaehtoja noudattamalla kiinteistöstä tehdään epäedullinen kalalokin pesintää varten ja jos kalalokit tästä huolimatta asettuvat pesimään kiinteistölle, ohjataan lintuja aikaisessa vaiheessa pesimään muualle, jolloin vaikutukset pesimämenestykseen ovat vähäiset.

7 Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulain (9/2023) 1 §, 69 §, 70 §, 83 §, 121 §

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

Hallintolaki (434/2003) 55 §

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §

8 Päätöksen voimaantulo

Lupa- ja valvontavirasto on lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §:n nojalla päättänyt, että tämä päätös pannaan täytäntöön lainvoimaa vailla olevana.

Kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaaminen edellyttää, että luvan mukaisiin toimenpiteisiin tulee voida ryhtyä ennen kuin päätös on saavuttanut lainvoiman. Päätöksen täytäntöönpanoa ei voida päätöksen luonteen vuoksi lykätä.

9 Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä, päätös on annettu tiedoksi tavallisella sähköisellä tiedoksiannolla.

10 Käsittelymaksu

1500 euroa. Maksu määräytyy valtioneuvoston Lupa- ja valvontaviraston maksuista vuodelle 2026 antaman asetuksen (1177/2025) mukaisesti. Lasku toimitetaan erikseen.

Luvansaaja voi vaatia oikaisua päätöksestä perittävään maksuun. Oikaisuvaatimusohje on liitteenä.

11 Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Robin Ramstedt ja ratkaissut ylitarkastaja Tapio Aalto.

Liitteet

Valitusosoitus

Oikaisuvaatimusohje

Tiedoksi

ympäristöministeriö

Suomen ympäristökeskus

Sisä-Suomen poliisilaitos

Tampereen kaupunki

SLL Pirkanmaan luonnonsuojelupiiri ry.

Pirkanmaan lintutieteellinen yhdistys ry (PiLY)

Tapiola Pirkanmaa-Keski-Suomi ry

Lupa- ja valvontavirasto

Postiosoite: PL 20, 13035 LVV

Puhelinvaihe: 0295 254 000

kirjaamo@lvv.fi | lvv.fi

Tämä asiakirja LVV-U/37629/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LVV-U/37629/2026 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Aalto Tapio 10.03.2026 10:50

Esittelijä Ramstedt Robin 10.03.2026 10:50